

Ruotu #107	Kurjenkoski
	Merijärvi, Pirttikoski/Pyhäjoki

Sotilastorppa sijaitsi Pyhäjoen Pirttikoskella kylän yhteismaalla reilun 16 km päässä rantatieltä ja Pyhäjoen emäkirkolta. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#11	Pyhälä Mats Matss	Pirttikoski
#14	Eilola Lars Erikss	Merijärvi
#11	Karckulahti Lars Ifwarss	Merijärvi
#9	Pännikas Erik Erikss	Merijärvi

Vuoden 1752 katselmuksessa tuvan katto tuli korjata, ulkorakennukset olivat kunnossa. Juomaveden sotilas sai lähellä virtaavasta joesta. Peltomaata oli riittävästi. Kunnostettavia aitoja oli 270 metriä ja oja 110 metriä, lisäksi uutta ojaa piti kaivaa 90 metriä. Heinäniittyjä ei ollut, joten ruotu toimitti sotilaille valmiit heinät.

Vuoden 1781 katselmuksessa tuvasta puuttui takka, ikkunat, ovi ja rappuset. Aitta tuli kattaa uudelleen. Navetta piti kengittää, kattaa ja kunnostaa, latoon tuli laittaa uusi lattia ja katto. Riihi tuli yhteiskäyttöön ruodun #106 kanssa. Pellot ja aidat tuli laittaa kuntoon. Niittymaata torpalla oli riittävästi. Puutteet tuli korjata syksyyn 1782 mennessä kolmen riikintaalerin sakon uhalla.

Vuoden 1791 katselmuksessa tupa oli vasta uusittu, mutta siitä puuttui vielä yksi ikkuna. Aitta tuli nostaa ja sen katto piti kunnostaa. Navetta piti uusita, lato tuli kengittää ja kattaa ja riihen katto piti korjata. Pellot olivat kunnossa, mutta kaalimaa puuttui. Ojat olivat kunnossa, mutta aidoista vain Pyhälän osuus. Heinäniittyjä oli riittävästi. Ruotutalollisista oli tässä katselmuksessa paikalla vain Pyhälä, joten kaikille muille määrättiin maksettavaksi kolmen riikintaalerin sakko. Tässä katselmuksessa todetut puutteet tuli korjata seuraavaan syksyyn mennessä neljän riikintaalerin sakon uhalla.

Anders Mattss Rådman

1734–1737

Anders on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1692. Hänet otettiin sotilaaksi vuonna 1713 entiseen Henkikomppaniaan. Hän osallistui Kaarle XII:n sotaretkelle Trondheimiin, mistä palatessa 1.–3.1.1719 liki puolet miehistä menehtyi lumimyrskyssä Norjan tuntureilla. Anders selvisi lumimyrskystä aseineen ja varusteineen. Vuonna 1719 hänet on merkitty Henkikomppanian ruotuun #74 ja vuonna 1722 hän oli ruodussa #29, mistä hänet siirrettiin 3.9.1722 Kemin komppanian ruotuun #133. Hän karkasi palveluksesta 27.2.1728 Kemin komppanian ollessa linnoitustöissä Karjalassa. Hänet saatiin kiinni 17.8.1733 ja sijoitettiin Kemin komppanian numerolle #134, mistä hänet siirrettiin 16.3.1734 tähän Pyhäjoen komppanian ruotuun. Hän sai eron palveluksesta 8.7.1737, jolloin hänellä todettiin olevan vikaa ymmärryksessä.

Anders Matzs Rådman, vihitty 1.12.1734 Pyhäjoki **Maria Matzdr Ihalainen**. Rippikirjan 1736 mukaan vaimo oli **Margeta Andersdr**.

Jöran Rådman

1739–1747

Jöran on syntynyt noin vuonna 1696. Hänet otettiin sotilaaksi 18.12.1739. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42 ja rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Vuonna 1743 hänen todettiin käyttävän yhä vanhan mallista hattua ja sukkia. Hän sai eron palveluksesta Hämeessä 6.10.1747 Sotilastorpan katselmuspöytäkirjan mukaan hän asui torpassa vielä vuonna 1752.

Jöran Michelss Rådman, ent. **Ponnikas** s.26.2.1695, k.12.9.1754 Pyhäjoki, vaimo **Beata Claesdr** s.28.10.1698 *Sortavala* (kuoliniästä: s.9.11.1698), k.14.12.1770 Merijärvi/Pyhäjoki. He asuivat Merijärven Ponnikkaassa ennen Jöranin sotilaspestiä vuosina 1728–40. Leskeksi jäätyään Beata oli lapsineen itsellisenä Merijärvellä ainakin vuosina 1756–65. Ainakin viimeiset kolme vuotta hän asui tyttärensä Beatan perheen luona Pyhäjoella. Hän muutti nuorimman tyttärensä Margaretan mukana Vihannin Haapalaan vuonna 1765. Mahdollisesti tytär Anna oli avioitunut samaan taloon jo aiemmin. Beata palasi Merijärvelle vuonna 1769 ja asui nyt tyttärensä Beatan ja Henric Rådmanin luona itsellisenä. Kuollessaan Beata oli sokea.

Lapset:

Anna s._.12.1720, ilmeisesti vihitty 14.12.1760 Vihanti **Erich Henrichss Hapala** s.15.5.1738 Vihanti (vanh. **Haapala** l. **Adler Henric Jacobss** s._.1.1694, k.16.6.1763 Vihanti ja **Margeta**),

Clas,

Johan,

Maria s._.3.1725, meni Vaasaan 20.1.1760,

Lisa s._.1727, k.11.11.1750 Pyhäjoki,

Beata s.19.6.1729 Merijärvi/Pyhäjoki (Ponnikas), vihitty 14.10.1753 Pyhäjoki sotilas #107 **Henrics Johanss Råman/Rådman** s.30.12.1728 (katso),

Michel s.4.11.1731 Merijärvi/Pyhäjoki (Ponnikas), meni Salosiin,

Matthias s.30.1.1735 Merijärvi/Pyhäjoki (Ponnikas), myöh. sotilas #106 Matts **Schults/Schultzen** (katso),

Margeta/Maria s.16.5.1738 Merijärvi/Pyhäjoki (Ponnikas), vihitty 27.12.1765 Vihanti **Anders Henricss Haapala** s.12.7.1736 (vanh. **Haapala** l. **Adler Henric Jacobss** s._.1.1694, k.16.6.1763 Vihanti ja **Margeta**). He olivat isäntinä Vihannin Haapalassa.

Lapset:

Jöran s.25.4.1766 Vihanti,

Petrus s.28.6.1767 Vihanti,

Henrich s.21.2.1769 Vihanti,

Margeta s.7.5.1770 Vihanti, k.28.7.1770 Vihanti,

Andreas s.13.7.1771 Vihanti, k.19.5.1772 Vihanti,

Mathias s.27.4.1773 Vihanti, k.26.6.1773 Vihanti,

Andreas s.25.11.1774 Vihanti, k.9.9.1792 Vihanti,

Ericus s.25.11.1774 Vihanti, k.23.12.1774 Vihanti,

Beata s.29.5.1778 Vihanti, vihitty 4.4.1802 Vihanti **Fredrik Samuelss Kangala**, ent. **Taskila** s.17.11.1776 Vihanti (vanh. **Kangala**, ent. **Taskila**, **Samuel Samuelss** s.25.2.1734 ja **Anna Andersdr** s._.1738). He asuivat Vihannissa Albuan Kagalassa,

Michael s.20.8.1780 Vihanti, k.25.12.1782 Vihanti.

Vapaaehtoinen Hendrich Christer Schiultz

1748–1749

Hendrichin syntyperästä ei ole tietoa. Hänet kirjattiin tälle numerolle 21.12.1748. Ainakin huhtikuussa 1749 hän oli linnoitustöissä Helsingissä. Hänen palveluksensa päättyi 31.3.1749.

Kirkonkirjoissa ei tietoja.

Vapaaehtoinen Olof Erich Berner

1749–1750

Olof on syntynyt Ruotsissa Götanmaalla noin vuonna 1724. Hänet otettiin vapaaehtoiseksi tähän ruotuun 31.3.1749, jolloin rykmentti oli Helsingissä linnoitustöissä. Hän otti 21.2.1750 sotilastehtävän ruotuun #144. Pommerissa hänet siirrettiin 12.6.1758 ruodusta #130 ruotuun #76 (katso).

Kirkonkirjoissa ei tietoja.

Hindrich Rådman

1751–1762

Hindrich on syntynyt Savossa tai Pohjanmaalla noin vuonna 1731. Hän oli ensin varamiehenä ruodussa #95 ja otettiin 24.1.1751 vakinaiseksi sotilaaksi tähän ruotuun. Hän osallistui Pommerin sotaan vuosina 1757–62. Hän jäi preussilaisten vangiksi 12.4.1759 Penemünden linnoituksella, mutta karkasi ja hakeutui Venäjän armeijaan ja edelleen kotiin Pohjanmaalle. Hän sai eron päästökatselmuksessa 15.7.1762. Hänelle myönnettiin 8.9.1769 sotilashuonerahastosta eläke, jonka suuruus oli vuoden 1779 eläkeluettelon mukaan 1 riikintaaleri 6 killinkiä. Vuosina 1795 ja 1802 eläkkeen suuruudeksi kirjattiin 1 riikintaalerin 19 killinkiä ja 6 runstykkiä.

Henric Johanss Råman/Rådman s.30.12.1728 Raabe (isä mahdollisesti **Johan Palå** Raahesta), vihitty 14.10.1753 Pyhäjoki **Beata Jöransdr Rådman**, ent. **Ponnikas**, s.19.6.1729 Pyhäjoki (vanh. sotilas #107 **Rådman**, ent. **Ponnikas**, **Jöran Michelss** s.2.1695, k.12.9.1754 Pyhäjoki ja **Beata Claesdr** s.28.10.1698, k.14.12.1770 Merijärvi). Henriciltä puuttuu ehtoollismerkinnät vuosilta 1757–1760, eli Pommerin sodan alkuvuosilta. Beatan äiti Beata Jöransdr ja sisar Margeta asuivat myös ruotutorpassa vuoteen 1765. Henric ja Beata on merkitty itsellisiksi Merijärvellä vuosina 1769–72. Tämän jälkeen he menivät Saloisiin Piehingin Gerttulaan ja muuttivat sieltä edelleen vuonna 1776.

Lapset:

Johan s.24.11.1754 Merijärvi/Pyhäjoki, palkollisena Pyhäjoella ainakin vuosina 1783–86,

Beata s.6.5.1757 Merijärvi/Pyhäjoki, k.3.6.1759 Merijärvi/Pyhäjoki,

Jöran s.1.5.1762 Merijärvi/Pyhäjoki,

Henrich s.20.5.1763 Merijärvi/Pyhäjoki. Hän meni Saloisiin vuonna 1781 ja palasi palkolliseksi Pyhäjoelle vuonna 1784,

Maria s.22.3.1767 Merijärvi/Pyhäjoki.

Jöran Rubin

1770–1792

Jöran on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1750. Hän oli 167 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 7.8.1770. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1788–90 palvelen kesän 1788 saaristolaiivastossa tykkisluupilla No14. Keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalle Joensuuun. Ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savossa ja kesällä 1790 rykmentin sotatoimiin Savonlinnan seudulla. Hän kuoli 11.7.1792.

Vuoden 1781 sotilastorppien katselmuksen mukaan tässä torpassa asui sotilas Carl Ullgren ja Jöran Rubin asui torpassa #73

Jöran Henricss Rubin/Blomma, ent. **Niskala**, s.23.4.1747 Pyhäjärvi, k.11.7.1792 Merijärvi (vanh. **Niskala Hendrich Johanss** s.1709 ja **Anna Mattsdr** s.1709), vaimo **Lisa Henricsdr Pipström** s.6.9.1751 Pyhäjoki, k.3.4.1798 (vanh. sotilas #70 **Pipström Henric Henricss** s.13.7.1729 Pyhäjoki ja **Anna Henricsdr** s.5.1725). Pyhäjärven rippikirjassa Johanin nimeksi muutettu Blomma vuoden 1772 tienoilla. He asuivat sotilastorpassa Pyhäjärvellä noin vuoteen 1783 asti, jolloin he muuttivat Pyhäjoen Merijärvelle. Leskenä Lisa muutti 10.10.1796 nuorimpien poikien Mattsin ja Michelin kanssa Jöranin sotilastorppaan.

Lapset:

Henrik s.11.9.1771 Pyhäjärvi, k.24.12.1829 Oulainen, vihitty 21.12.1810 Oulainen **Carin Henricsdr Kortetpä** s.7.12.1779 Oulainen, k.11.6.1850 Oulainen (vanh. **Kortetpää**, ent. **Starck**, **Henric Carlss** s.9.1.1746 Oulainen (RK: s.2.1.1746) (jonka isä sotilas #100 **Starck Carl**

Carlss) ja **Maria Andersdr Jussila/Lammaskoski** s.21.11.1756 Oulainen). Henrik muutti Merijärveltä Pyhäjoelle 19.19.1796. Hän oli palkollisena Pyhäjoella vuosina 1797–1800, itsellisenä Pyhäjärvellä vuoden 1800 jälkeen ja palkollisena Merijärvellä vuosina 1802–06. Heille syntyi kuollut lapsi:

kuoll.synt.p s.20.4.1811 Oulainen,

Mårten s.1.8.1774 Pyhäjärvi, k.26.1.1775 Pyhäjärvi,

Christian s.1.8.1774 Pyhäjärvi, k.9.2.1775 Pyhäjärvi,

Jöran s.14.11.1775 Pyhäjärvi. Hän muutti Suur-Kalajoelle vuonna 1791. Myöhemmin hän oli sotilas #111 Jöran **Svala** (katso).

Lisa s.27.3.1779 Pyhäjärvi, k.21.5.1784 Merijärvi,

Matts s.12.9.1785 Merijärvi, k.18.10.1848 Merijärvi, vihitty 29.12.1809 Merijärvi **Maria Philipsdr Kauppila** s.28.11.1781 Merijärvi/Pyhäjoki (vanh. **Kauppila**, ent. **Härö**, **Philip Philipss** s.9.4.1746 Pyhäjoki ja **Beata Olofsdr Eilola** s.8.5.1745 Pyhäjoki). Matts on merkitty palkolliseksi Merijärvellä vuosina 1801–08. Matts ja Maria olivat itsellisinä Merijärvellä vuosina 1814–17.

Lapset:

Matthias s.17.12.1814 Merijärvi, k.31.8.1860 Merijärvi, vihitty 14.6.1846 Merijärvi **Maria Johansdr Pyhälä** s.30.3.1824 Merijärvi (vanh. **Pyhälä Johan Michelss** s.28.8.1799 Merijärvi ja **Beata Mattsdr Koutonen** s.1.10.1799 Alavieska). Matts oli palkollisena Merijärvellä ainakin vuosina 1839–45. He asuivat Merijärven Piilolassa,

Johannes s.4.6.1816 Merijärvi, vihitty 1.avioon 6.8.1843 Revonlahti **Caisa Samuelsdr Ojala**, ent. **Kärje**, s.21.9.1819 Kalajoki, k.4.6.1845 Kalajoki (vanh. **Kärje Samuel Johanss** s.30.11.1793 Kalajoki ja **Anna Andersdr Hökman** s.26.7.1795 Ylivieska (jonka isä sotilas #23 **Anders Mattss Hökman**, ent. **Kellman**, s.5.4.1755 Ylivieska)), vihitty 2.avioon 22.2.1861 Revonlahti leski **Kaisa Mattsdr Wirsu**, ent. **Angeria**, s.11.1.1826 Revonlahti (vanh. **Angeria Matts Thomass** s. _._.1791 ja **Lisa Mattsdr** s.30.11.1797). Johannes oli palkollisena Merijärvellä ainakin vuosina 1841–43. Caisa ja Johannes asuivat Kalajoella,

Elisabeth s.14.6.1818 Merijärvi, vihitty 8.4.1842 Alavieska **Johan Michelss Talus/Takalo** s.21.9.1816 Kalajoki (vanh. **Talus/Takalo Michel Michelss** s.30.1.1782 Kalajoki (RK: s.13.1.1782) ja **Walborg Mattsdr Krapu** s.24.3.1784 Alavieska). Lisa oli palkollisena Merijärvellä ainakin vuosina 1739–41,

Jacob s.2.12.1820 Merijärvi (Kauppila), vihitty 24.6.1842 Merijärvi **Anna Johansdr Kalapudas** s.16.12.1820 Merijärvi (vanh. **Kalapudas Johan Jöranss** s.1.12.1791 Merijärvi ja **Walborg Henricsdr Waikko** s.12.10.1798 Oulainen). Jacob oli palkollisena Merijärvellä ainakin vuosina 1839–41,

Michael s.27.5.1787 Merijärvi. Hänet on merkitty palkolliseksi Merijärvellä vuosina 1805–07. Myöhemmin hän oli sotilas #102 Michel **Topp** (katso).

Sota-akatemia

1793–1801

Ruotupalkka luovutettu Kuninkaallisen Sota-akatemiaan käyttöön, ruotu ilman sotamiestä.

Fredric Pehrss Calm/Palm**1801–1809**

Fredric, ent. **Clar**, on syntynyt Saloisten pitäjässä noin vuonna 1779. Hän oli 168 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 1.4.1801. Hän osallistui Suomen sotaan vuosina 1808–09 palvelen huhtikuuhun 1809 asti. Palkkarästituetteloiden mukaan hänellä jäi palkka (1 riikintaaleri 42 killinkiä) saamatta joulukuun 1808 ja helmikuun 1809 väliseltä ajalta. Suomen sodan päätyttyä Fredric jatkoi palvelustaan Ruotsin puolella II Suomalaisen Kenttäpataljoonan 2.komppaniassa, mistä hän pyysi 9.7.1810 lupaa päästä takaisin Suomeen.

Fredric Pehrss Palm s.31.3.1779 Vihanti, k.31.3.1811 Merijärvi (vanh. Pyhäjoen komppanian sotilas #136 **Claer Petter** s.2.2.1750 Ruotsi ja **Lisa Andersdr Leinonen** s.1.2.1750 Saloinen), vihitty 27.12.1802 Merijärvi **Walborg Simonsdr Hijtola** s.13.1.1781 Pyhäjoki (vanh. **Huhtala/Hijtola**, ent. **Mickola**, **Simon Jöranss** s.10.3.1757 Pyhäjoki ja **Lisa Mattsdr Jaacola** s.1.2.1756 Pyhäjoki). Walborg muutti lapsineen torpasta 11.3.1815.

Fredrikin, k.1.4.1811 Merijärvi, perukirjassa on perillisinä mainittu vaimo Valborg Simontr sekä lapset Pietari ja Lisa.¹

Fredrik on mainittu myös vaimonsa Valpurin äidin Liisa Matintr Hiitolan, k.9.12.1802 Merijärvi, perukirjassa, missä perillisiksi on kirjattu puoliso Simon Yrjönp sekä lapset Yrjö, Matti, Simon, Heikki, Antti ja Valpuri + puoliso sotilas Fredrik Palm.²

Lapset:

Pehr s.17.7.1803 Merijärvi,

Lisa s.12.11.1806 Merijärvi,

Saara Maria s.28.10.1811 Merijärvi.

Viitteet

¹ OMA, Salon tuomiokunta: signum EcII:1, sivu 383/4.6.1811

² OMA, Salon tuomiokunta: signum159, s.573/28.9.1804